

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 34C/501/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115230730
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Lučivjanská
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7115230730.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Lýdiou Lučivjanskou v právnej veci navrhovateľa: C. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, XXX XX W., proti odporcovi: G. P., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XX, XXX XX W., v konaní o zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

Súd zrušuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi určenú rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 12.12.2014 pod č.k. 12C/183/2014-28 vo výške 100,- Eur mesačne počnúc dňom 2.10.2015.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania doručeným Okresnému súdu Košice I dňa 13.11.2015 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči odporcovi, ktorá bola určená rozsudkom Okresného súdu Košice I, č.k. 12C/183/2014-28 dňa 12.12.2014.

Navrhovateľ odôvodnil návrh na začatie konania najmä tými skutočnosťami, že odporca v septembri roku 2015 ukončil štúdium na U. C. Š. Y. X. P. W. a v súčasnosti má podpísanú pracovnú zmluvu so zamestnávateľom W. U. U..G..C.., Z. XX, X. na pracovnú pozíciu kuchár. Vzhľadom k vyššie uvedenému je názoru, že odporca je schopný sám sa živiť a jeho vyživovacia povinnosť k nemu zanikla. V prípade úspechu v konaní si náhradu trov konania neuplatňuje.

Odporca sa k návrhu na začatie konania nevyjadril, len podaním doručeným Okresnému súdu Košice I dňa 1.2.2016 oznámil súdu, že súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania.

Podľa ustanovenia § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihladne prítom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Na pojednávanie konané dňa 14.3.2016 bol odporca riadne predvolaný, na pojednávanie sa neustanovil a svoju neúčast' na ňom neospravedlnil zo žiadnych dôvodov a žiadnym spôsobom.

Súd preto v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vec rozhodol dňa 14.3.2016 v neprítomnosti odporcu.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľa, listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom a to rozsudkom Okresného súdu Košice I vydaným v konaní vedenom pod sp. zn.

12C/183/2014 zo dňa 12.12.2014, výučným listom odporcu U. C. Š. Y. X., X. X, W., Vysvedčením o maturitnej skúške vydaným Strednou odbornou školou Jána Bocatia, Bocatiova 1, Košice, Pracovnou zmluvou uzavretou medzi zamestnávateľom W. U. U..G..C..., Z. XX, X. a odporcom zo dňa 5.11.2015 a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/183/2014 zo dňa 12.12.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.1.2015, súd upravil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi tým spôsobom, že zvýšil výživné zo strany navrhovateľa voči odporcovi naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 24C/369/2001-25 zo dňa 30.4.2002 zo sumy 1.200,- Sk (39,83 Eur) na sumu 100,- Eur mesačne, splatné vždy do 16. dňa v mesiaci k rukám odporcu počnúc právoplatnosťou rozsudku a v prevyšujúcej časti uplatneného nároku na zvýšenie výživného súd konanie zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Z Výučného listu zo dňa 18.9.2015 vydaného U. C. Š. Y. X., X. X, W. súd zistil, že odporca sa vykonaním maturitnej skúšky vyučil v odbore kuchár.

Z Vysvedčenia o maturitnej skúške zo dňa 18.9.2015, ktoré bolo vydané U. C. Š. Y. X., X. X, W. vyplýva, že odporca ukončil stredoškolské vzdelanie maturitnou skúškou dňa 18.9.2015 v študijnom odbore kuchár v školskom roku 2014/2015, pričom maturitnú skúšku vykonal v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 318/2008 Z.z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov.

Podľa vyžiadanej správy Sociálnej poisťovne pobočky Košice bol odporca evidovaný v registri poistencov ako zamestnanec na dohodu o pracovnej činnosti odo dňa 2.10.2015 do 10.11.2015 u zamestnávateľa S. X. U..G..C.. so sídlom Ž. XX, W..

Z pracovnej zmluvy uzavretej medzi zamestnávateľom W. U. U..G..C... Z. XX, X. a odporcom ako zamestnancom bola preukázaná skutočnosť, že odporca nastúpil do práce dňa 6.11.2015 v pracovnej pozícii kuchár s miestom výkonu práce C. H. B. C. W., pričom tento pracovný pomer bol dojednaný na dobu neurčitú.

Navrhovateľ v konaní na pojednávaní dňa 14.3.2016 uviedol, že je s odporcom v kontakte, výživné odporcovi platil asi do konca roka 2015. S odporcom sa dohodli na zrušení vyživovacej povinnosti, pričom výživné ktoré mu zasielal po októbri 2015 od odporcu nežiada späť. Podľa názoru navrhovateľa odporca je schopný sám sa živiť a jeho vyživovacia povinnosť k nemu zanikla, nakoľko sa riadne zamestnal. V súčasnosti má vedomosť, že odporca pracuje v zahraničí v U. v stavebnej firme.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ustanovenia § 65 ods. 3 Zákona o rodine výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

Podľa ustanovenia § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu. Zákon umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nie len rozhodnutím súdu. V prípade úpravy vyživovacej povinnosti rozhodnutím súdu je možné, aby povinný plnil na základe dohody viac, ako mu ukladá súdne rozhodnutie.

Zo znenia ustanovenia § 78 Zákona o rodine vyplýva, že prichádza do úvahy jednak zrušenie, jednak zmena, v ktorom možno rozumieť zníženie alebo zvýšenie výživného. Ustanovenie rešpektuje dispozičný princíp a princíp oficiality. Pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti voči plnoletému sa vyžaduje aktivita (ide výlučne o návrhové konania) zo strany dotknutých osôb.

Občiansky súdny poriadok uvádza, že zmena rozsudku je prípustná od času, kedy došlo k zmene pomerov. Špeciálna úprava zákona o rodine výslovne neustanovuje dobu, na ktorú možno vzťahovať zmenu pomerov. Vychádza sa zo systematického výkladu v zmysle zaradenia tohto ustanovenia v spoločných ustanovení. Pri plnoletých osobách sa tvrdená zmena pomerov v minulosti posudzuje ku dňu začatia súdneho konania. Najskôr musí byť zmena pomerov daná v čase rozhodovania súdu. Nemožno rozhodnúť o zmene pomerov, ktorá ma nastať v budúcnosti. Náležitou návrhu na zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti v takomto prípade je uvedenie údajov o tom, od kedy má byť zmena vykonaná. Podanie návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti, napriek deklaratórnym účinkom rozsudku, neopravňuje povinného prestať s plnením výživného. Riadnym plnením až do právoplatnosti rozsudku sa vyhne prípadným trestnoprávnym alebo exekučným následkom v prípade, ak súd návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti nevyhoví.

V prejednávanom prípade k najväčšej zmene pomerov došlo na strane odporcu, ktorý dňa 18. septembra 2015 ukončil stredoškolské vzdelanie, a to vykonaním maturitnej skúšky na U. C. Š. Y. X., X. X, W. a v ďalšom štúdiu už nepokračoval. Od 2.10.2015 bol riadne zamestnaný, pričom do doby od ukončenia stredoškolského vzdelania až do nástupu do pracovného pomeru nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, a ani nepoberal žiadne sociálne dávky. V súčasnosti podľa vyjadrenia navrhovateľa je zamestnaný v zahraničí v stavebnej firme.

Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa, jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov

uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť naplnila požiadavku trvalosti tohto stavu, príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa tradične akceptuje štúdium. Vychádza sa z definitívnosti získania predpokladov na výkon povolania. Treba vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Na jednej strane treba brať do úvahy záujem vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja k práci (napr. zavinené rozviazanie pracovného pomeru). Dosiahnutím plnoletosti (ani inou časovou hranicou) vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká (pokiaľ dieťa z rôznych dôvodov nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť, vyživovacia povinnosť trvá do smrti rodiča alebo dieťaťa).

Objektívne možno konštatovať, že odporca sa zamestnal ako zamestnanec na Dohodu o pracovnej činnosti od 2.10.2015 v spoločnosti S. X. U..G..C., W.Š., Ž. XX, a od tejto doby je možné konštatovať, že je schopný sám sa živiť a uhrádzať tak svoje potreby.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd vyhovel návrhu navrhovateľa a zrušil jeho vyživovaciu povinnosť voči odporcovi odo dňa 2.10.2015, ktorá bola určená rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 12.12.2014 pod č.k. 12C/183/2014-28 vo výške 100,- Eur mesačne.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľovi žiadne trovy nevznikli, nakoľko podľa ustanovenia § 4 ods. 4 písm. g/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnkov je od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach vzájomnej vyživovacej povinnosti rodičov a detí, a náhradu iných trov konania si navrhovateľ neuplatnil. Súd mu preto náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I, do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 2, 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 O.s.p.).